

Znečištění oceánů a moří a jeho původ

Uvádí se, že až člověk se svojí činností na pevnině je zodpovědný za zhruba $\frac{3}{4}$ znečištění oceánů.

Oceány jsou nejčastěji znečišťovány:

- **Živinami z kanalizačních splašků, zemědělství a z atmosféry či spalováním fosilních paliv (dusík, fosfor).** To má za následek eutrofizaci mořské vody, která pak způsobuje „mrtvé zóny“ na mořském dně, tedy místa o velikostech až 70,000 metrů čtverečních. Organismy, které se příliš nepohybují a dostanou se do této oblasti, pak riskují smrtí udušením nebo nedostatkem světla. Dalším důsledkem nadměrného množství živin v moři pak jsou např. tzv. červené přílivy, způsobené nahromaděním obrněnek v mořské vodě. Některé z těchto druhů mohou být toxické a v důsledku potravního řetězce pak způsobit velké zdravotní potíže (od žaludečních nevolností po srdeční kolapsy) lidem, kteří si pochutnávají na plodech moře.
- **Půdními částicemi** – půdní eroze těžbou, bagrováním, lesnictvím a zemědělstvím. Půdní částice kalí vodu, brání fotosyntéze v hloubce, dusí ryby a jsou nositeli toxických látek a živin.
- **Toxiny** – PCB, DDT, těžké kovy. Jejich zdrojem jsou herbicidy, pesticidy, průsaky ze skládek, odpady z chemických a farmaceutických továren. Jejich konečným důsledkem je kontaminace potravy, mohou se tedy hromadit v tucích či v potravním řetězci a pak mají dlouhodobé působení.
- **Ropa** – asi polovina jí do moře přichází z automobilů, průmyslu či strojů na pevnině, třetina z běžného provozu cisternových lodí a zhruba 13% z havárií cisternových lodí. Postižení bývají mořští živočichové od těch nejmenších po ty největší (velryby). Nejnáchylnější jsou pravděpodobně ptáci (např. v roce 1989 při havárii tankeru Exxon Valdez u pobřeží Aljašky zahynulo v důsledku ropného znečištění pobřeží asi 30,000 mořských ptáků).
- **Lidské odpady** – zejména pak plasty. Odhaduje se, že během posledních 10 let se množství lidských odpadů v mořích a na pobřeží zvýšilo o 80%. Plasty znamenají jeden z nejhorších lidských odpadů pro mořský ekosystém. Uvádí se, že až milion ptáků a zhruba 100,000 mořských živočichů zemře v důsledku toho, že v nich buď uvíznou, anebo je pozřou.
- **Radioaktivní znečištění** – v důsledku ukládání radioaktivního odpadu do oceánů. Radioaktivní odpad se dělí na několik úrovní dle toho, jaký stupeň radioaktivity má (velmi nízká úroveň, nízká úroveň, střední úroveň a vysoká úroveň představuje 95% celkové radioaktivity veškerého jaderného odpadu). V současnosti jsou jedny z největších mořských úložišť jaderného odpadu o nízké úrovni radioaktivity u pobřeží Francie a na severu Anglie.
- **Další znečištění** – cizí druhy organismů (šíření v balastu lodí), patogenní mikroorganismy, tepelné a hlukové znečištění.

Zdroje:

http://www.bbc.co.uk/nature/blueplanet/infobursts/pollution_bg.shtml
http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%BD_oce%C3%A1n
<http://www.mcsuk.org/mcsaction/pollution/introduction>